

2021 ÅRSRAPPORT

STUDENTOMBUDET - NTNU

NTNU

Kunnskap for en bedre verden

Studentombudets forord 2021

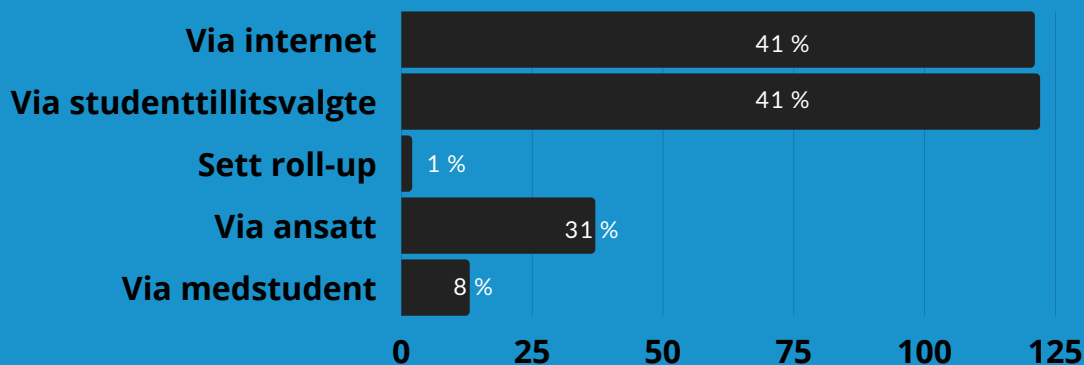
Årsrapporten er studentombudets formelle tilbakemelding til NTNU vedrørende ombudets virksomhet i 2021. I denne årsrapporten vil det fremgå statistisk informasjon om studenthenvendelsene som er innkommet til studentombudet i 2021.

Slik tilfellet har vært for de fleste ansatte ved NTNU, har pandemien i stor grad også påvirket arbeidssituasjonen til studentombudet i 2021 med mange dager på hjemmekontor og færre reiser til Ålesund og Gjøvik. Det er naturlig nok også innkommet flere "covid-relaterte" studenthenvendelser i 2021.

Flere henvendelser har omhandlet spørsmål knyttet til smitteverntiltak, endringer i eksamens- eller undervisningssituasjonen i strid med emnebeskrivelsen eller hva som er formidlet tidligere i semesteret, testing ifm gjennomføring av praksis, nødvendigheten av obligatorisk oppmøte i perioder med smitteøkning m.m.

Primo desember 2021 innkom det flere henvendelser hvor studentene ønsket å få endret eksamensgjennomføringen fra skoleeksamen til hjemmeeksamen grunnet frykt for smitte ifm omikronutbruddet desember 2021. Nærmere om dette på s. 8 og 14 i årsrapporten.

Det har vært en økning i antall studenthenvendelser på omtrent 25 % sammenlignet med 2020. Det kan virke som at pandemien gradvis har medført at studentene er blitt flinkere til å søke seg frem til informasjon om studentombudet via internett. I 2019 opplyste 18 % av alle studenter som kontaktet studentombudet at de søkte seg frem til informasjon om studentombudsordningen via internett. I 2020 økte dette tallet til 34 %, og i 2021 økte tallet ytterligere til **41 %**.

1. Studentombudets forord 2021

Det er også et behov for å formidle informasjon til studentene om hva studentombudsordningen går ut på.

Studentombudet opplever ofte at studenter har forventninger til ombudet som ikke kan innfris; eksempelvis kan studenter ha en oppfatning av at ombudet kan overprøve avgjørelser som er tatt eller at ombudet kan instruere ansatte. Rolleavklaring og generell informasjon må ofte formidles i forkant av møter med studentene.

Studentombudets hovedoppgave er å være tilgjengelig overfor NTNUs studenter ved å tilby råd og veiledning omkring ulike "studierelaterte" problemstillinger som studentene henvender seg om. Det er valgfritt for studentene om de ønsker å følge ombudets råd i en gitt sak.

Studentombudet vil ha særlig fokus på å følge opp henvendelser hvor en student påstår at studentens rettigheter er blitt tilsidesatt og studentens saksfremlegg ser ut til å støtte opp om dette. I slike tilfeller vil ombudet ofte få studentens samtykke til å kontakte den aktuelle enheten ved NTNU for å innhente nærmere informasjon om saken. Studentombudet må imidlertid være bevisst på å ha en objektiv tilnærming til de problemstillinger som presenteres, og gjengivelsen av faktum kan ofte være farget av studentens følelsesmessige tilknytning til saken. Ved uklarheter må derfor den aktuelle saksbehandler kontaktes for å få saken tilstrekkelig belyst.

Selv om studentombudet tar kontakt med ansatte i saker som kan oppleves som problematiske og vanskelige, oppleves likevel kontakten med ansatte som konstruktiv og imøtekommende.

Studentombudet ønsker med dette å rette en stor takk til både studenttillitsvalgte og ansatte for god dialog og et godt samarbeid i 2021.

Lennart Soligard
NTNUs studentombud

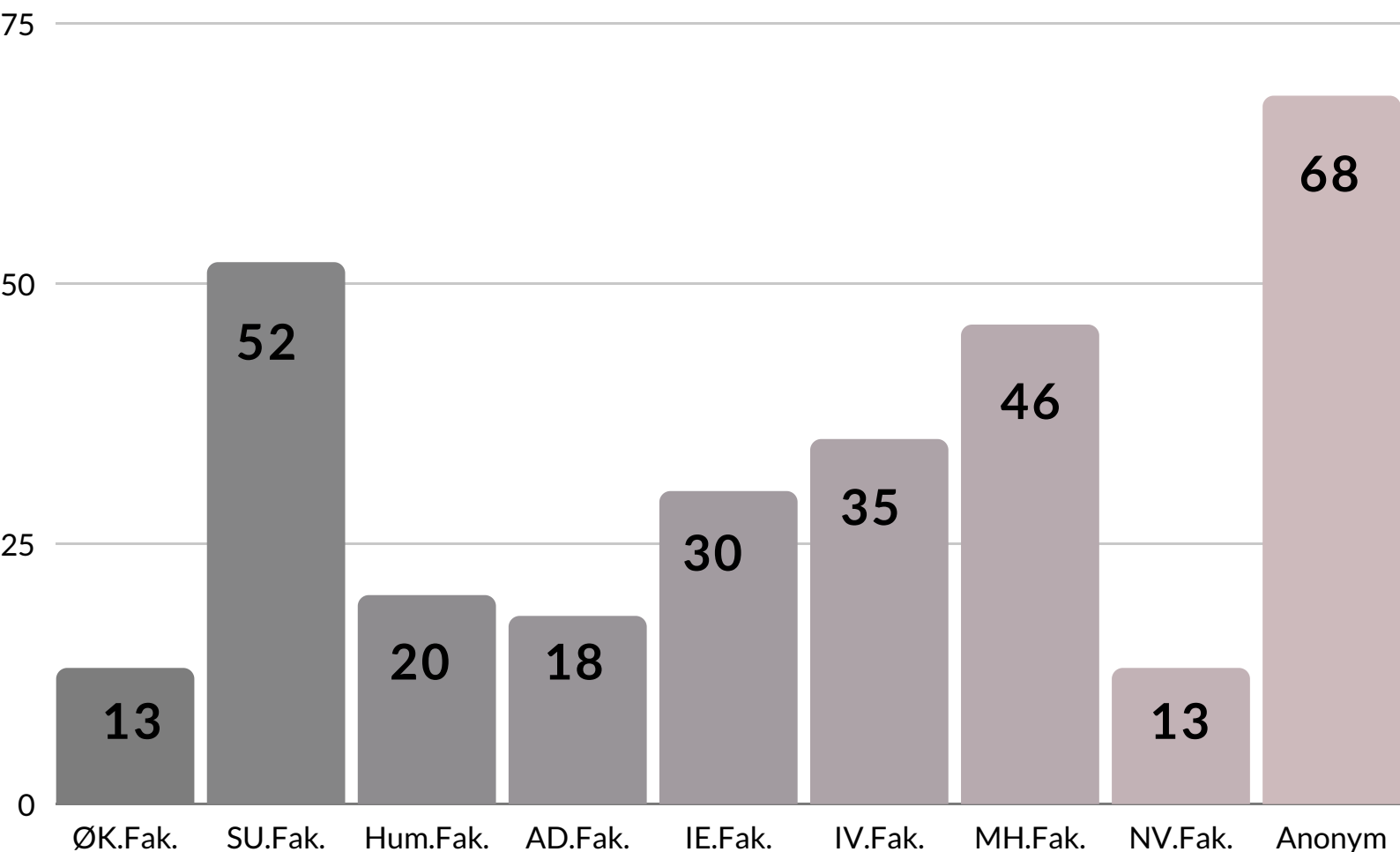
2. Studenthenvendelser

I alt inkom det 295 henvendelser i 2021.

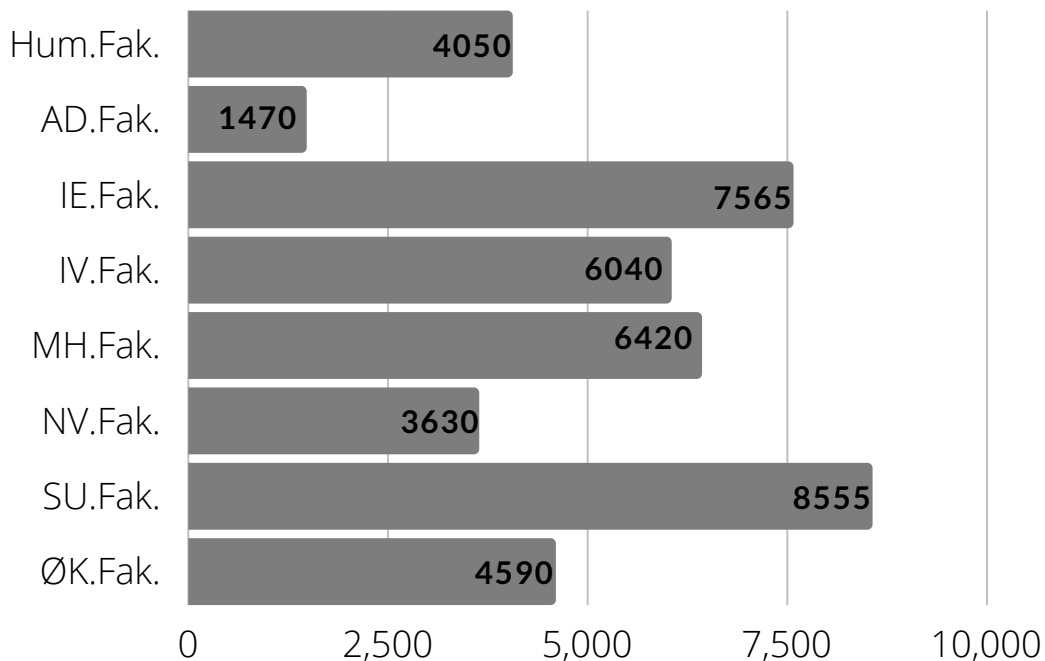
Studentenes kontakt med ombudet skjer på studentenes egne premisser, og det er ikke noe krav om at studentene først må oppgi hvilket fakultet/institutt de tilhører. Dette vil registreres i de tilfeller der studentene oppgir dette selv, eller hvor dette er innlysende. Studenten kan reservere seg mot at fakultetstilhørigheten blir kjent. Flest henvendelser er innkommet fra hhv. SU-fakultetet og MH-fakultetet.

ANTALL STUDENTHENVENDELSER I 2021:

295

Det er ikke overraskende at det er innkommet flest henvendelser fra hhv MH- og SU-fakultetene med tanke på studentmassen til disse to fakultetene. Oversikt fra **DBH*** viser følgende antall studenter per fakultet i 2020;

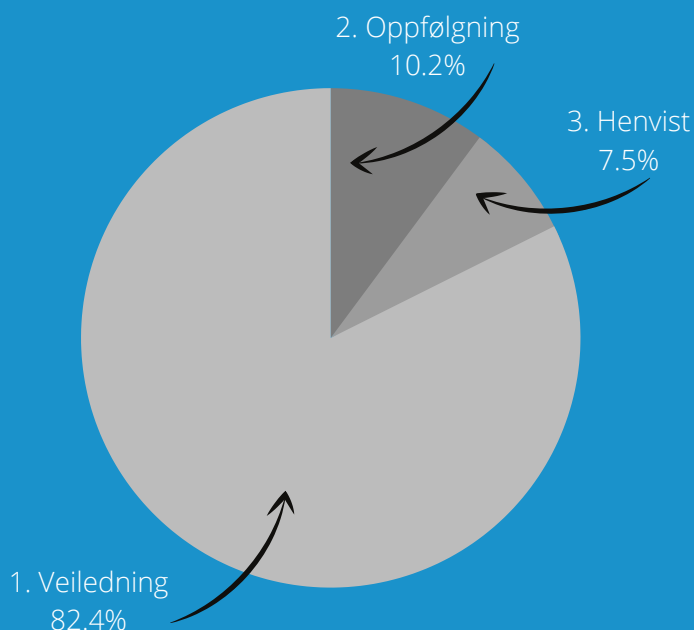

Det må også nevnes at selv om det innkommer mange studenthenvendelser fra et fakultet trenger ikke dette alene å indikere at det foreligger kritikkverdige forhold ved det aktuelle fakultetet. Oppfølgingen kan tvert imot vise at studentens sak har hatt en forsvarlig saksbehandling. I enkelte tilfeller kan studenthenvendelsene vise at saken kunne vært behandlet på en bedre måte.

Når studenter henvender seg til studentombudet med sin problemstilling, er det tre overordnede måter studentombudet kan håndtere henvendelsene på:

1. Studenten gis alminnelig råd og veiledning om regelverket slik at studenten selv følger opp sin egen sak,
2. Studentombudet følger opp saken overfor aktuelle enhet her på NTNU (etter samtykke fra studenten),
3. Henvise studenten videre pga at henvendelsen faller utenfor studentombudsordningen

2.1. Kort om studentombudets håndtering

Som hovedregel forsøker Studentombudet i de aller fleste sakene å gi studentene tilstrekkelig med råd og veiledning til at de selv løser saken på egen hånd. Som det fremgår av diagrammet til venstre, har de aller fleste studentene fått alminnelig råd og veiledning om sin sak. Dette er i tråd med studentombudets mandat.

I tilfeller hvor studenten ikke kommer noe videre med saken overfor enheten, men der relevante forhold fremdeles står ubesvart, kan studentombudet etter samtykke fra studenten ta direkte kontakt med saksbehandler for å få nærmere informasjon om saksbehandlingen.

Studenten henvises videre dersom spørsmålet faller **utenfor ombudets myndighet**. Studenten vil bli hjulpet til å finne den rette instans som kan behandle henvendelsen.

Studentombudets håndtering av studenthenvendelsene må ses opp imot hensikten med studentombudsordningen. Studentombudets rolle fremgår av universitets- og høyskoleloven (UHL.) § 4-17, og av mandatet for studentombudets virksomhet som ble vedtatt av NTNU den 13.9.2017 (se Ephortesak 2017/8212). UHL. § 4-17 andre ledd sier at "...studentombudet skal gi studenter råd og hjelp i saker knyttet til deres studiesituasjon...".

NTNUs vedtatte mandat for studentombudet legger bl.a. til grunn følgende;

- "Studentombudet skal gi studentene råd om hva de kan og bør foreta seg for å ivareta sine interesser. Studentombudet skal bidra til at saker løses nærmest der de oppstår, dvs. på lavest mulig nivå i organisasjonen".

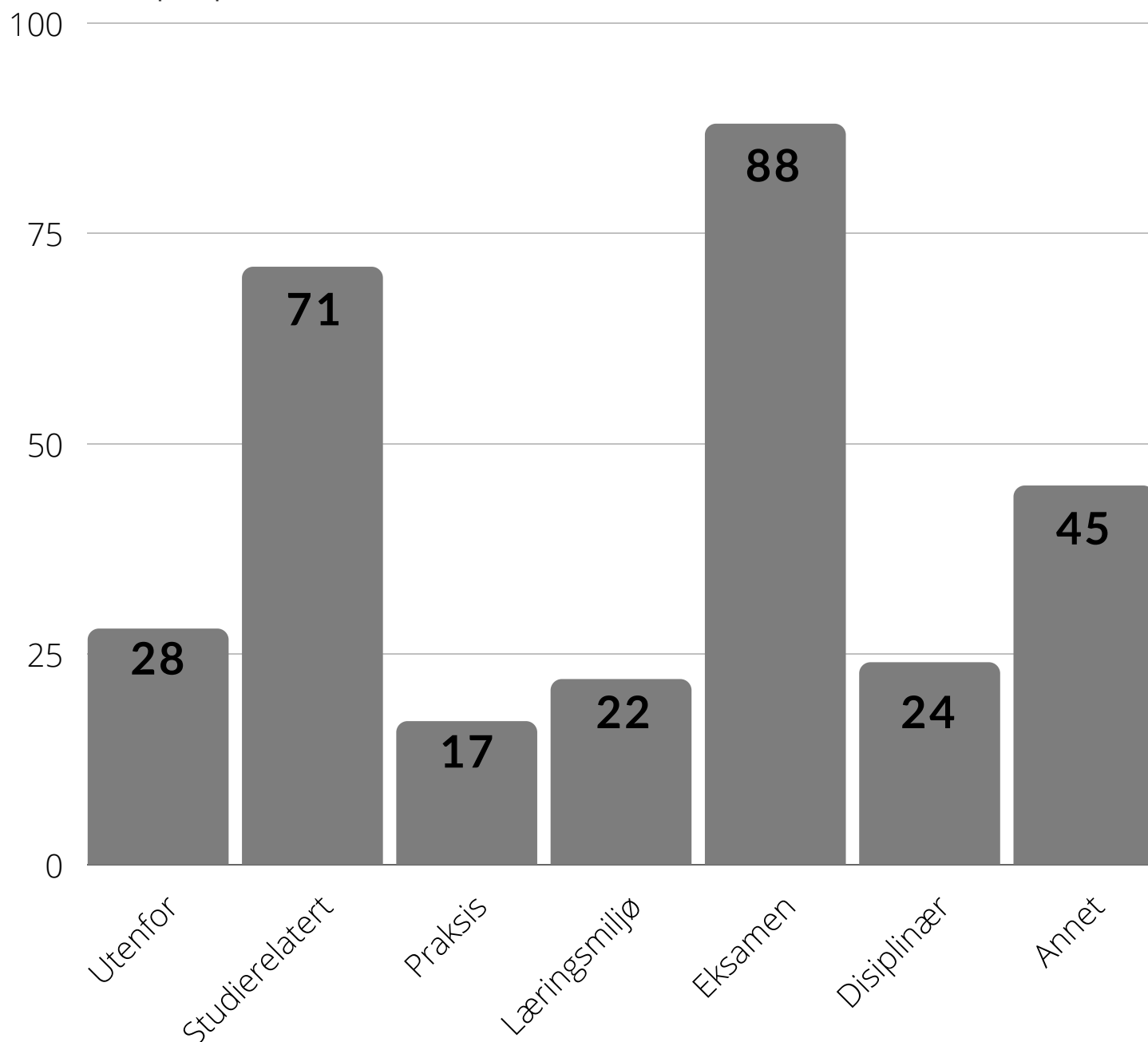
Studenter er voksne myndige mennesker og det må forventes at studentene i størst mulig grad håndterer sin egen sak i dialog med sitt institutt etter å ha diskutert saken med studentombudet. Flere av studenthenvendelsene fordrer løpende bistand med råd og veiledning over tid og vil ikke kunne "svares ut" straks de innkommer. Henvendelsene varierer i kompleksitet.

2.2. Studenthenvendelser - Kategorisering

Det er forsøkt å gjøre en kategorisering av de ulike henvendelsene som er innkommet for å gi universitetet et inntrykk av hvilke tema studentene ønsker å ta opp med studentombudet. Til forskjell fra tidligere år har jeg forsøkt å operere med færre kategorier enn tidligere for oversiktens skyld.

Det er stor variasjon mtp henvendelsenes omfang og kompleksitet. Det er av og til noe utfordrende å kategorisere henvendelsene da de ofte inneholder elementer som kan sorteres inn under andre kategorier. I 2021 var det flest studierelaterte- og eksamensrelaterte henvendelser som kom inn til studentombudet.

I punkt 2.3 er det inntatt nærmere informasjon om de ulike kategoriene. Det er også inntatt noen eksempler på studenthenvendelser som er innkommet.

2.3. Eksempler på studenthenvendelser

• 2.3.1. Eksamen

Slik som tidligere år er det flest henvendelser som relaterer seg til eksamen.

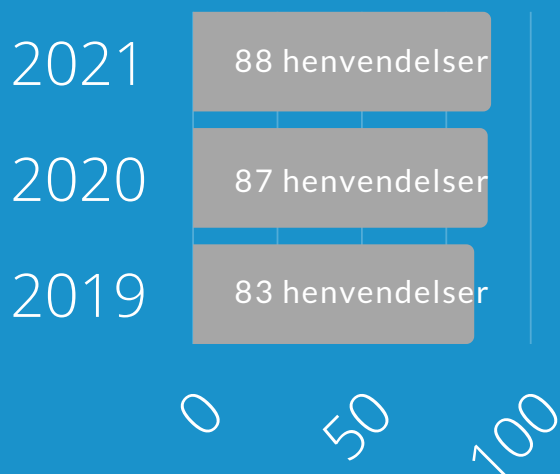
Spørsmålene kan i denne forbindelse relatere seg til hvordan klageprosessen ved formelle feil eller klage på karakter fungerer, saksbehandlingstid ifm klagebehandlingen, påstand om at det er gjort endringer i eksamensgjennomføringen (endring av eksamensform, karakterskala) nært opp mot eksamensdatoen og at dette har påvirket eksamensprestasjonen m.fl. Studenter kan også beskrive ulike forhold som har funnet sted ifm eksamensgjennomføringen og deretter stille studentombudet spørsmål om det aktuelle forholdet er å anse som en formell feil eller ikke.

Eksamensavviklingen høsten 2021 bar også preg av endringer pga koronapandemien. NTNU hadde i utgangspunktet fastholdt at man skulle avholde skriftlige skoleeksamener. Eksamen ble lagt om f.o.m. 15.12.21, etter anbefaling fra Regjeringen. Den 15.12.21 gjensto skriftlig eksamen i 200 emner. Av disse ble 158 avholdt som hjemmeeksamen i desember 2021 på den datoen de var planlagt avholdt. 42 ble utsatt til 2022.

Frem til medio desember mottok studentombudet henvendelser fra studenter om at de var svært bekymret for å møte opp i eksamenslokalet. Studentene fryktet smitterisikoen både i selve eksamenslokalet og på vei til/fra eksamenslokalet. Mange studenter fryktet også at medstudenter som hadde korona/symptomer på korona, som burde vært i karantene, ikke ville overholde karantene-reglene og likevel møte opp til eksamen for å unngå å måtte ta eksamen på et senere tidspunkt.

Studentombudet har også blitt kontaktet av noen få studenter som har vært etterrettelige og pliktoppfyllende ved å overholde de kommunale karantenebestemmelsene og derved ikke møtt opp på den skriftlige skoleeksamen primo desember 2021. Studentene har imidlertid i etterkant vært svært oppgitte for at universitetet ikke hadde tilrettelagt for at de kunne få en ny mulighet til å gjennomføre eksamen i emnet like over nyttår. Studentene har fått beskjed om at de måtte vente til vår/sommer med å gjennomføre eksamen i det aktuelle emnet. Studentene mener at universitetets praksis vil gi studenter som er i karantene et incitament til å bryte karantenen og heller møte opp til eksamen slik at de slipper å måtte ta eksamen lang tid i etterkant. Eksamenen vil da komme samtidig som studenten har eksamen i flere andre emner.

• 2.3.1. Eksamen forts.

Eksempel:

Det er ikke kun smittesituasjonen som medfører at studenter har innsigelser omkring eksamensgjennomføringen. Noen henvendelser relaterer seg til mangelfulle undervisning og at studentene mener dette har medført at de mangler tilstrekkelig med faglig kunnskap til å kunne gjennomføre eksamen;

"(...) i vårt emne har undervisninga vært særs fraværende. Jeg mener å huske at det eksisterer en lov eller forskrift om at [man kan pålegge universitetet] å avlyse eksamen i fag/emner der undervisninga har vært fraværende og der klassen er enige om dette. Poenget med loven skulle være å kunne avlyse eksamen i tilfeller der det av grunner som sykefravær eller uregelmessige stiusasjoner at undervisning ikke har vært mulig å gjennomføre og at det vidt i klassen ikke er kunnskapsnivå til å kunne gjennomføre eksamen. [jeg ønsker å høre studentombudets synspunkter på det jeg beskriver og tips til hva vi studenter bør gjøre]? (...)"

Eksempel:

Studentombudet mottok flere henvendelser fra studenter primo desember ifm at NTNU hadde fastholdt å kjøre skriftlige skoleeksamener. Nedenfor følger et par eksempler på studenthenvendelser i denne forbindelse;

"(...) Jeg går [sykepleien](...), og er veldig bekymret for at vi skal ha skoleeksamen som planlagt nå den 15. desember. Synes det er veldig dårlig at sykepleien er de eneste som ikke får en tydelig beskjed angående utsettelse av eksamen, når koronasituasjonen er såpass ille. Håper derfor NTNU kan fjerne «mulig unntak for deleksamen for sykepleiere», og at vi kan ha eksamen når det er tryggere igjen. (...)"

Eksempel:

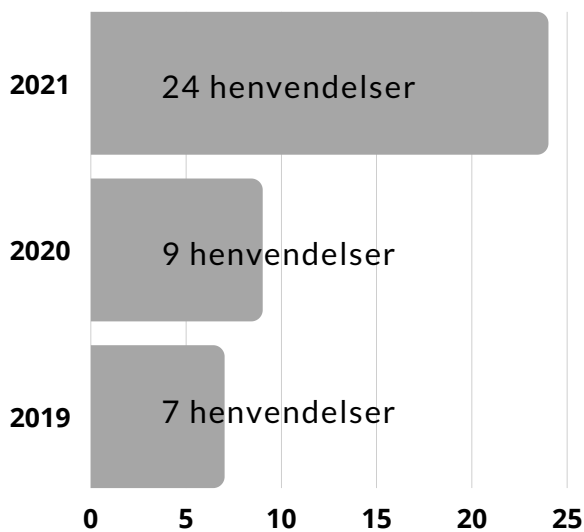
"(...) [NTNU] sier at de ikke vil forsinke studieprogresjonen, og at de har et faglig ansvar for studentene som årsak til at de velger å avholde eksamen som planlagt. Dette er en selvmotsigende påstand. [NTNU] nevner at [de] har tatt studentenes bekymring på alvor; men [det virker ikke helt slik];

[-] Studenter kan komme til å bli satt i karantene i mistanke om smitte under eksamen og vil måtte sitte i karantene og gå glipp av andre eksamener, direkte årsak til forsinket studieprogresjon. Studenter kommer til å gå på eksamen selv om de er syke eller smittet, direkte årsak til andre studenters forsinkede studieprogresjon. Studenter kommer IKKE til å overholde karantenereregler dersom de blir satt i karantene over jula, de kommer til å reise hjem til jul enten dere setter oss i karantene eller ikke, og den smitten studenter tar med seg rundt i landet, kommer dere (ledelsen på NTNU) til å være direkte ansvarlig for (...)"

• 2.3.2. Disiplinær

Under denne kategorien faller alle studenthenvendelser som knytter seg til saker som kan ende med utestenging og bortvisning. I hovedsak omhandler dette fuskesaker og henvendelser ifm skikkethet, jf. uhl. §§ 4-7, 1 og 4-10. Loven legger opp til at studenter vil ha rett til å la seg bistå av advokat dersom det fattes beslutning om utestenging, jf. § 4-8 femte ledd, jf. § 4-10 femte ledd. Det er innkommet langt flere henvendelser i 2021 sammenlignet med tidligere år under denne kategorien. Dette pga økning i antall fuskesaker.

Noen studenter ønsker informasjon om advokatbistand, om dette koster noe, hvilken advokat som de kan kontakte m.m.

Eksempel:

"(...) Jeg har en sak jeg trenger hjelp med, og lurte på om vi kunne sette opp et møte i morgen. (...)"

Dette omhandler en sak angående mistanke om fusk på eksamen som nå har blitt sendt videre til klagenemda. Jeg fikk skiftelig beskjed om at jeg kan få dekket kostnader til advokat når saken eventuelt ville bli sendt videre til klagenemda. Jeg er litt rådvill i denne prosessen, og ønsker å få hjelp til å engasjere en advokat i denne saken og trenger hjelp til det (...)"

I fuskesaker er det flere studenter som ønsker et møte med studentombudet for å forstå saksgangen nærmere og hvilke følger saken vil kunne få for studiesituasjonen fremover.

Eksempel:

"(...)Jeg har nylig blitt anklaget for "fusk" på en eksamen, og jeg lurte på om det hadde vært mulig å få til et møte der du kunne hjulpet meg i å forstå saksgangen i slike saker og veien videre. Jeg har også noen videre spørsmål om konfidensialitet mellom professor og student. Videre jobber jeg nå med skriftlig "uttalelse" som jeg skal levere som tilsvare (...)"

Eksempel:

"(...) Er i en situasjon der jeg har fått mail fra Klagenemda ved NTNU angående utestengelse fra universitet. [Jeg ønsker et møte med studentombudet for å få litt veiledning]. Vedtaket sier at jeg er utestengt ut nåværende semester. Resultatet av dette er dermed at [jeg vil gå] glipp av tre eksamener. Spørsmålet til dette er om jeg [likevel] har rett til å gå opp til ny utsatt eksamen. Slik jeg forstår det fungerer det slik at alle kan møte på en utsatt eksamen for og forbedre karakteren sin. [Hva kan jeg gjøre]?"

• 2.3.2. Disiplinær - forts.

EKSEMPEL- utestengelse fra campusbygning i én måned:

To studenter ble utestengt fra campus i en måneds tid på bakgrunn av at studentene hadde oppholdt seg på taket av en bygning på campus og nyttet alkohol på nattes tid. Studentene ble oppdaget av vakter. Etter at instituttet mottok vekterrapporten fra hendelsen, ble det besluttet å midlertidig sperre/deaktivere studentkortene til de to studentene med en varighet på én måneds tid. Dette resulterte i at studentene mistet tilgang til campus.

De to studentene henvendte seg til studentombudet og anførte at de var blitt gjenstand for usaklig forskjellsbehandling og at straffen var for streng:

"(...) Denne straffen virker i overkant streng sammenlignet med liknende hendelser . Tidligere i år ble en gruppe studenter tatt i å drikke alkohol på [-] utover åpningstidene. Dette var under en periode hvor restriksjonene rundt koronasituasjonen var strengere enn i dag, og de overgikk antallet som var tillat å være samlet på det tidspunktet. Og ut i fra hva jeg har blitt fortalt ble de tatt to ganger samme kvelden. Disse ble [kun] straffet med innskrenkning av tilgangen (...) – de fikk ikke oppholde seg på [-] etter kl 1900(?) i to uker (...)"

Studentombudet henvendte seg til instituttet med spørsmål om instituttet hadde vurdert studentenes anførsel vedrørende usaklig forskjellsbehandling, om instituttet hadde vurdert hvilket hjemmelsgrunnlag straffesaksjonen har (om forholdet måtte betraktes å komme inn under uhl § 4-8 eller ikke), eventuelt om instituttet hadde vurdert om en slik sak var å anse som et enkeltvedtak eller som en uformell "administrativ beslutning" uten klagerett.

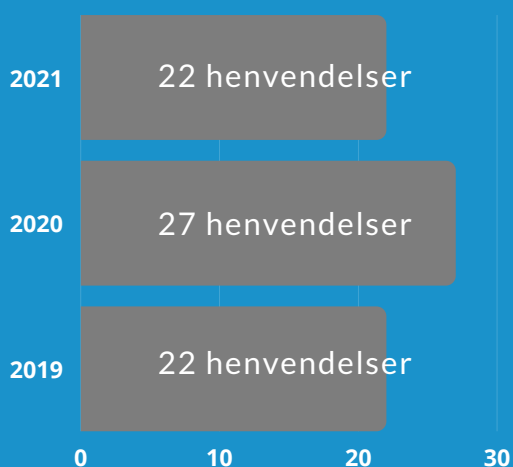
Da saken dreier seg om å sperre et adgangskort for studenter i en nærmere bestemt periode (som en straffesaksjon), og derved hindre studentens tilgang til campus i tidsperioden, er studentombudet av den oppfatning at det er viktig at studentene gis mulighet til å kunne få overprøvd rettmessigheten av en slik avgjørelse ved å få klagerett.

Etter uhl. § 7-6 (2) skal beslutninger knyttet til bortvisning og utestenging etter §§ 4-8 gjøres i enkeltvedtaksform. Det er strenge krav som lovbestemmelsen oppstiller før utestengelse/bortvisning kan iverksettes. Det er ikke sikkert at forholdet skal betraktes å falle inn under § 4-8 sitt virkeområde, men avgjørelsen om å sperre studentkortet og derved forhindre studentenes tilgang/adgang til campus opplevdes for studentene som en straffesaksjon og som en utestenging/bortvisning fra campus i tidsrommet kortsperran vedvarte.

Instituttet ble anbefalt å gjøre beslutningen i enkeltvedtaksform, og at man i begrunnelsen redegjorde nærmere for hjemmelsgrunnlaget og skjønnsutøvelsen, jf. fvl. § 25.

• 2.3.3. Læringsmiljø

Sammenlignet med 2020 har det vært noe nedgang i henvendelser som relaterer seg til studentenes læringsmiljø. Under denne kategorien er det inntatt henvendelser fra studenter som omfatter det fysiske og psykososiale læringsmiljø og andre forhold relatert til helse, miljø og sikkerhet, jf. uhl § 4-3. Det er også inntatt henvendelser som relaterer seg til trakassering og seksuell trakassering. Etter likestillings- og diskrimineringsloven § 13 andre og tredje ledd, jf. uhl. § 4-3, skal NTNU arbeide for å forebygge og forhindre trakassering og seksuell trakassering.

Eksempel:

Noen studenter henvender seg til ombudet og forklarer at de opplever seg trakassert av en ansatt. Studentene ønsker i slike tilfeller å få informasjon om sine rettigheter og hvordan de bør gå frem for å fremme sin sak ;

"(...) jeg gjerne få noe råd eller hjelp. Jeg har blitt diskriminert, sjikanert mot av forelesere. Jeg prøvde å ta dette opp på et møte, men forelesere benektet og drev med løgn. Jeg motbeviste flere av disse løgnene var usanne på direkten.

jeg vil gjerne danne en sak på dette. Vil da ha råd om hvem jeg skal ta kontakt med- og gjerne vite hvor mye som må til for at noe skal bli gjort. Jeg er veldig frustrert og trist over situasjonen og trenger info eller hjelp snarest. (...)"

Eksempel:

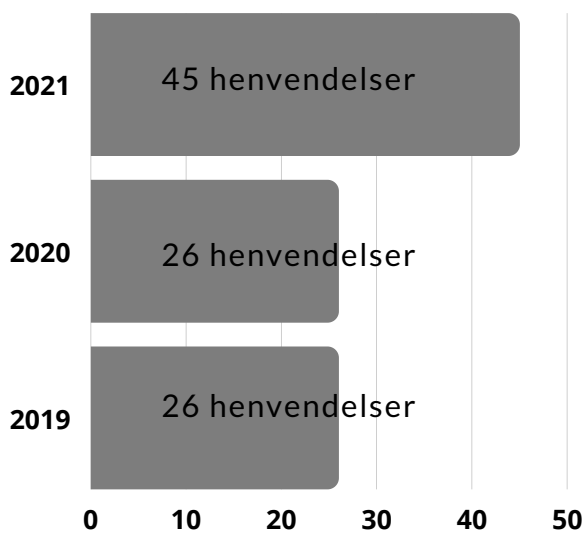
Henvendelser som omfatter påstand om trakassering kan være utfordrende for enhetene å undersøke/saksbehandle. Det er veldig viktig at saksbehandlingen i slike saker er effektiv slik at universitetet kan bidra til at studenten får en avklaring så snart som mulig. Samtidig er det også viktig at sakens fakta blir tilstrekkelig utredet og at partenes kontradiksjon ivaretas. Grundig arbeid i denne forbindelse medfører økt tidsbruk. Flere henvendelser fra studenter omfatter tilfeller hvor det klages på tidsbruken fra NTNUs side;

"(...) Viser til varsel om truende oppførsel hos medstudent, ved Institutt for [-]. Varselet ble levert i mai, og fulgt opp av [-], instituttleder og en ansatt ved studiet.

[Jeg] har ennå ikke fått noen tilbakemelding om hva NTNU eventuelt har gjort i denne sammenheng. Dette på tross av at nytt semester er i gang, og studentene er kommet i gang med samlinger igjen. Det oppleves ikke trygt at jeg nå må forholde meg til en situasjon hvor jeg stadig risikerer å komme på tomannshånd med studenten varselet omhandler, særlig med tanke på den svært aggressive adferd og manglende impuls kontroll hos medstudenten. Ansatte ved studiet har henvendt seg til [meg] for å høre om det har kommet noen reaksjon fra instituttet angående varselet (...)"

• 2.3.4. Andre henvendelser

Studentene kan ta opp mange ulike forhold som det kunne vært opprettet «egne» kategorier for. I frykt av at det vil kunne bli noe uoversiktlig å operere med så alt for mange kategorier, er det etablert en kategori som er benevnt som «andre henvendelser». Under denne kategorien faller alle henvendelser som knytter seg til studiesituasjonen men som ikke naturlig faller inn under noen av de andre kategoriene. Henvendelsene kan dreie seg om opphavsrettigheter, åndsverk/IPR, opptak til studier, permisjon, ansattes og studenters taushetsplikt, forvaltningsrettslige spørsmål, omgjøringsvedtak, spm. om oppsettende virkning m.m.

Eksempel - henvendelse omkring foreldrestipend, permisjon og studieprogresjon:

"(...) Jeg er student på [-] og lurer på om dere kan hjelpe meg iforhold til hvem jeg skal kontakte dersom jeg har spørsmål ang. min gradivitet/ permisjon/tilrettelegging av studieforløpet, foreldrestipend osv.

Jeg har hatt et møte med [-], og er usikker på om jeg har fått riktig informasjon der. Der sier de at om jeg tar permisjon, så kan jeg ikke følge studieforløpet mitt og må starte i klassen under når jeg er tilbake. Er det ikke mulig å ha foreldrestipend/ permisjon og likevel ta noen kurser (eks: kun ta det kurs som gir 15 studiepoeng for å følge min klasse og studieforløp, for så å ta resterende poeng i etterkant)? Håper dere kan hjelpe meg, [-] og det haster litt for å få ting på plass ordentlig?

Eksempel - henvendelse omkring immaterialrettigheter:

"(...) Jeg skal skrive prosjektoppgave i samarbeid med en bedrift, og de ønsker å ha eksklusiv kommersiell bruksrett av resultatet i X antall år (som ikke går ut over NTNU sin bruksrett). Vi har allerede utsatt publikasjonen, men dette forhindrer ikke meg i å kunne kommersialisere resultatet utenom bedriften. I standardavtalen finnes det ikke en mulighet for å spesifisere dette, og jeg lurer på hvordan vi kan ordne dette på en juridisk rett måte (...)"

Eksempel - henvendelse omkring ansattes taushetsplikt:

"(...) Ang. klage på [NN], [jeg ønsker å diskutere denne saken med deg].
har [NN] taushetsplikt ang. denne saken fordi det er flere personlige hendelser med meg, som er beskrevet i klagen, eller kan [NN] dele klageskrivet med hvem hun vil, med mitt navn? [Hvilke regler for taushetsplikt gjelder]? (...)"

Eksempel - henvendelse om tilrettelegging ifm depresjon:

Studenten forteller å være i en depresjon og forteller å være i en jobb ved siden av studiene. Studiene er noe som er muligjort via sin jobb - studenten forteller at hen tar 15 studiepoeng. [-]. Studenten ønsket å snakke om hvilke muligheter som ev foreligger dersom depresjonen skulle bli langvarig og gå utover studiene, hvilken (om noen) tilretteleggingstiltak som kan iverksettes fra NTNUs side, om det er instanser ved NTNU som studenten kan snakke med i "tunge tider" (f.eks. psykologtilbud) m.m.

3. Studentombudets innspill til NTNU

3.1. Endringer i emnets eksamensgjennomføring (skriftlig skoleeksamen/hjemmeeksamen) og karakterskala i strid med emnebeskrivelsen

Studentene ønsker i utgangspunktet forutberegnelighet i eksamensgjennomføringen slik at den informasjonen som formidles via emnebeskrivelsen er den informasjonen som studentene innretter seg etter.

Grunnet smittesituasjonen har det vært behov for at NTNU har gjort endringer i eksamensgjennomføringen. Flere studenter har ila høstsemesteret opplevd at det er gjort endringer i eksamensgjennomføringen i strid med emnebeskrivelsen, uten at endringen har vært begrunnet av smittehensyn. Studentene uttrykker at endringer i emnets obligatoriske aktiviteter eller i forbindelse med eksamensgjennomføringen skaper unødvendige bekymringer og stress i studiehverdagen i forkant av eksamen.

Studentombudet ønsker å belyse dette i årsrapporten for å synliggjøre overfor universitetet de bekymringer som studentene kjenner på i denne forbindelse. Kanskje vil dette også bidra til at enhetene blir enda dyktigere i planleggingsfasen ved utarbeidelsen av emnebeskrivelsene slik at risikoen for endringer senere i semesteret minimeres.

Emnebeskrivelsen

Studieplaner og emnebeskrivelser er forpliktende og juridisk bindende for NTNU og studentene og bør til enhver tid være korrekt. Studentene har krav på tydelig og presis informasjon om emnet slik at de har gode forutsetninger til å planlegge gjennomføringen av studieløpet sitt. Emnebeskrivelsen bør i utgangspunktet ikke kunne endres etter at denne er vedtatt og kunngjort overfor studentene. For studentenes vedkommende skaper en tydelig emnebeskrivelse forutberegnelighet og gjør studentene på forhånd kjent med hvilke forpliktelser de er omfattet av ved å studere på det aktuelle emnet. Det bør derfor også fremgå av emnebeskrivelsen hvor stor mengde med obligatoriske aktiviteter studentene må påregne. Jeg viser for øvrig til den vedtatte studieplanveilederen, jf. studieforskriftens § 4-1 tredje ledd og § 4-2 andre ledd.

Forskriftsbestemmelsene om studieplaner og emnebeskrivelser fremgår av studieforskriftens § 4-1 (3) og (4), og § 4-2. Bestemmelsene henger også nært sammen med studieforskriftens § 4-3 som omhandler utdanningsplan. Denne planen skal inneholde bestemmelser om universitetets forpliktelser overfor studenten, og studentens forpliktelser overfor universitetet og medstudenter, samt innholdet i studiet og studentens forventede studieprogresjon.

Studentombudet ønsker å belyse noen få eksempler (se neste side) på studenthenvendelser som er innkommet ila året hvor det er gjort endringer nært opp imot eksamensdato.

Eksempler på noen henvendelser hvor det er gjort endringer nært opp mot eksamensgjennomføringen

Eksempel - Henvendelse om endring av eksamensform

Studentene i et emne mente at emneansvarlig, i slutten av oktober 2021, endret en planlagt hjemmeeksamen til skriftlig skoleeksamen. Studenten mente det også opprinnelig fremgikk av emnebeskrivelsen at det skulle være hjemmeeksamen, men at dette var blitt endret en eller annen gang i semesteret, og at man nå i ettertid ikke kunne se hva som faktisk opprinnelig sto på emnebeskrivelsen ved semesterstart. Studentene var også blitt informert av en ansatt per mail ved to anledninger (den 8.9. og 10.9) at eksamensgjennomføringen skulle være en hjemmeeksamen. Den 26.10. får studentene beskjed om at det skal gjennomføres en skriftlig skoleeksamen i emnet.

Studentene påklager dette og anfører at denne plutselige endringen skaper vanskeligheter for mange studenter som har innrettet seg på hjemmeeksamen. Studentombudet henvender seg til studieadministrasjonen FS og etterspør informasjon om hva som er skjedd. Studieadministrasjonen beskriver bl.a. følgende;

"(...) Årsaken til forvirringen er at vi endret navn på eksamensgjennomføringen fra «Skriftlig eksamen» til «Skriftlig skoleeksamen», nettopp for å tydeliggjøre at eksamen finner sted på campus (siden eksamen er digital var det en bekymring for at mange kom til å tro at det skulle være hjemmeeksamen). Dette ble endret 25.10, og burde nok vært tydeligere kommunisert av eksamenskontoret ut til fakultet/institutt. (...)"

Studentombudet besvarte henvendelsen den 3.12.;

"(...)Jeg har fått oversendt mailkorrespondanse fra studenter med studieveileder hvor studieveileder skriver at emnet [NN] har digital hjemmeeksamen. Se vedlagt mail fra studieveileder datert 8. september, og fellesmail ut til alle studentene den 10. sept. (...)"

Studieadministrasjonen besvarte samme dag:

"(...)Her har det nok skjedd en misforståelse av NTNU ansatte som sendte ut e-posten, men studieplanen har alltid vist at det skal være 4 timers skriftlig eksamen. Du finner emnebeskrivelsen er her:[-]
Teksten i fanen «Om emnet» er studieplanen slik den ble vedtatt. Her er det ikke gjort noen endringer. I fanen «Eksamensinfo» ble det lagt til ordet «skole» i feltet for vurdering 25.10. slik at det skulle komme tydeligere frem slik [-] påpekte.
(...)"

Eksempel - henvendelse om endring av eksamensform

Studenten kontaktet studentombudet i november og forklarte at emnets eksamener opprinnelig skulle gjennomføres som digitale hjemmeeksamener men at dette nå er blitt endret til skriftlig skoleeksamen. Endringen var, mente studenten, i strid med emnebeskrivelsen og den muntlige informasjon som var formidlet fra ansatte hele semesteret. Studenten hadde derfor kjøpt seg flybillett hjem til USA for å tilbringe tid med familien og gjennomføre hjemmeeksamen der. I oktober la studenten merke til at det var gjort endringer i emnebeskrivelsen hvor eksamenen "...nå plutselig..." skulle gjennomføres som skoleeksamen.

Studenten kontaktet umiddelbart instituttet. Instituttet forsikret imidlertid studenten om at de seneste endringene var feil, og at det egentlig er en hjemmeeksamen som skal gjennomføres. Studenten slo seg til ro med dette.

Den 17.11. sjekket studenten emnebeskrivelsen på nytt, for sikkerhets skyld, og det sto fremdeles "skoleeksamen". Studenten kontaktet straks instituttet på nytt, hvorpå studenten denne gang fikk beskjed om at det var uavklart om eksamenen skulle være hjemmeeksamen eller skoleeksamen. Det var kun 1 uke til studenten skulle reise på dette tidspunktet. Studentombudet ba studenten om å henvende seg på nytt til instituttet så snart som mulig og be om umiddelbar tilbakemelding på om hva årsaken var til at man enda ikke kunne få en avklaring på hvilken eksamensform som skulle gjennomføres.

Etter et par dager med mye bekymringer og usikkerhet fikk studenten endelig bekreftet at eksamen skulle gjennomføres som digital hjemmeeksamen.

Eksempel - endret karakterskala i siste liten

"(...) vi [-] startet eksamen vår 23.11.21 og den skal leveres 13.12.21, men det er dessverre store feil ved gjennomføringen [-]. Vi ble varslet 11.11.21 om at det hadde skjedd en feil og at vurderingskriteriene skulle opprinnelig være med bokstavkarakter (A-F), men vi har igjennom hele semesteret blitt informert om at vi skulle vurderes i formen godkjent/ ikke godkjent. På eposten vi fikk 11.11. var det vedlagt en spørreundersøkelse hvor vi kunne stemme over hvilken vurderingsform vi ønsket, [med] frist 15.11.21. Status nå er at de la ut oppgaven på inspera 2 timer etter det tidspunktet de hadde informert oss om og at vi ville bli vurdert med bokstav karakter, dette mener vi at er en kritisk stor endring iforhold til hva vi ble informert om ved semester-start og igjennom hele semesteret totalt (...)"

4. Studentombudets nettverk

Det er opprettet et nasjonalt nettverk for Studentombud i Norge. Nettverket har pleid å avholde halvårlige nettverkssamlinger med faglig innhold. Siste nettverkssamling var i regi av studentombudet ved Universitetet i Agder 20 - 22. oktober 2021.

Nettverksmøtene har både et faglig og sosialt innhold. Disse møtene legger til rette for verdifull erfaringsutveksling, skaper glede og inspirasjon til arbeidet, samt bidrar til økt kompetanse og økt kvalitet på Studentombudets tjenester. Studentombudene har lav terskel for å diskutere problemstillinger seg imellom.

Det er også opprettet et Skandinavisk nettverk for ombud i høyere utdanning og et europeiske nettverket for ombud i høyere utdanning (ENOHE). Hvert år arrangeres det en konferanse for alle europeiske studentombud med tema som har relevans på tvers av landegrensene. Erfaringsutveksling med andre studentombud utenfor Norges landegrenser vil bidra til å øke kompetansen til studentombudsordningen ved NTNU.

Studentombudet ser frem til et inspirerende samarbeid innenfor både det nasjonale og internasjonale nettverket i 2022.

Studentombudene i Norge på nettverkssamling i Kristiansand 20. - 22. oktober

**Nærmere info om
studentombudet:**

Info: www.ntnu.no/studentombud

Tlf: 48505005

Kontor: Realfagsbygget rom D1-155

NTNU

Kunnskap for en bedre verden